

UCHWAŁA NR II.16.2024
RADY MIASTA EŁKU

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz sąsiedzkie i zwolnienia od opłat

Na podstawie art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 535, 1693, 1938, 2754 i 2760) uchwala się, co następuje:

§ 1. Określa się:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania;
- 2) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług

– w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące.

§ 3. Uchyla się uchwałę nr LXI.671.2024 Rady Miasta Ełku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz sąsiedzkie i zwolnienia od opłat.

§ 4. Traci moc uchwała nr XXI/198/04 Rady Miasta Ełku z dnia 31 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2014 r. poz. 892, z 2015 r. poz. 3201, z 2016 r. poz. 758, z 2018 r. poz. 4861, z 2020 r. poz. 407 i 5138, z 2021 r. poz. 3753, z 2022 r. poz. 5077 oraz z 2023 r. poz. 2790).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady Miasta
Ełku

Michał Tyszkiewicz

Rozdział 1.
Postanowienia ogólne

- § 1. 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania.
2. Określa się szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Rozdział 2.
Warunki przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych

- § 2. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, przeznaczona jest dla mieszkańców miasta Elku, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są tej pomocy pozbawieni.
2. Usługi opiekuńcze służą wyłącznie zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych świadczeniobiorcy uwzględniając stan jego zdrowia, niepełnosprawność i wiek.
3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.
4. W przypadku, gdy we wspólnym gospodarstwie domowym istnieje konieczność zapewnienia pomocy więcej niż jednej osobie, usługi opiekuńcze przysługują każdej osobie oddzielnie.

Rozdział 3.
Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

- § 3. 1. Osoby, których dochód nie przekracza określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kryterium dochodowego, nie ponoszą odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Osoby, których dochód przekracza kryterium dochodowe, określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność na zasadach określonych w poniższej tabeli:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie określony w % według kryterium ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wskaźniki odpłatności w procentach ustalone odpowiednio od kosztu usługi za jedną godzinę zegarową dla:	
	Osoby samotnie gospodarujące	Osoby w rodzinie
Do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
Powyżej 100% do 220%	1,5%	3,5%
Powyżej 220% do 250%	10%	15%
Powyżej 250% do 300%	15%	25%

Powyżej 300% do 400%	30%	45%
Powyżej 400% do 500%	50%	65%
Powyżej 500% do 600%	75%	85%
Powyżej 600%	100%	100%

3. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych, będącej podstawą naliczania odpłatności za te usługi, ustala się w wysokości:

- 1) za jedną godzinę usług opiekuńczych w wysokości 54 zł;
- 2) za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w wysokości 55 zł;
- 3) za jedną godzinę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w wysokość 35 zł.

4. Opłata za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi iloczyn kosztu usługi, o których mowa w ust. 3 i wskaźnika odpłatności określonego w procentach, o których mowa w ust. 2 oraz liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca.

Rozdział 4.

Warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania

§ 4. 1. Częściowe zwolnienie od opłaty przysługuje osobie zobowiązanej do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym w formie usług sąsiedzkich lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, w przypadku gdy z analizy dochodów i wydatków danej osoby lub jej rodziny wynika, że osoba ta nie jest w stanie ponosić odpłatności w wysokości wynikającej z § 3, przy jednoczesnym zaistnieniu, co najmniej jednej z przesłanek takich, jak:

- 1) występowanie w rodzinie świadczeniobiorcy więcej niż jednej osoby wymagającej pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 2) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny świadczeniobiorcy w domu pomocy społecznej, rodzinnym domu pomocy, ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rehabilitacyjnej;
- 3) konieczność zabezpieczenia świadczeniobiorcy pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w wysokim wymiarze, powodującym, że odpłatność za te usługi zagrażałaby egzystencji świadczeniobiorcy;
- 4) ponoszenie stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy związanych z:
 - a) potrzebami mieszkaniowymi,
 - b) procesem leczenia, w tym konieczności rehabilitacji,
 - c) zakupem leków, ogrzewania w tym opału, artykułów higienicznych lub pielęgnacyjnych,
 - d) stosowaniem specjalnej diety;
- 5) korzystanie przez świadczeniobiorcę z dodatkowych, płatnych usług leczniczych i opiekuńczych.

2. Całkowite zwolnienie od opłaty przysługuje osobie zobowiązanej do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym w formie usług sąsiedzkich lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, w przypadku:

- 1) gdy z analizy dochodów i wydatków danej osoby lub jej rodziny wynika, że osoba ta nie jest w stanie ponosić odpłatności w wysokości wynikającej z § 3, przy jednoczesnym zaistnieniu co najmniej dwóch przesłanek określonych w ust. 1;
- 2) wystąpienia zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, które spowodowały straty materialne.

3. Odpłatność za usługi opiekuńcze przekazywana jest przez świadczeniobiorcę lub inną osobę upoważnioną za faktyczne wykonane usługi na rachunek bankowy, wskazany w decyzji.

Rozdział 5.

Warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres oraz sposób ich rozliczania

§ 5. 1. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich swoim zakresem obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno-pielęgniarską niewymagającą specjalistycznego przygotowania oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

2. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane jako wyłączna forma usług opiekuńczych osobom, które wymagają pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych lub zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

3. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin w tygodniu.

4. Rozliczenie wykonania usług sąsiedzkich następuje poprzez złożenie przez osobę świadczącą usługi oświadczenia zawierającego zestawienie zrealizowanych usług (wykonanych godzin). Zestawienie wskazuje zakres faktycznie wykonanych usług (godzin) oraz czas ich świadczenia (datę i godziny). Zestawienie przedkładać jest organizatorowi usług.

5. Odpłatność za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich przekazywana jest przez świadczeniobiorcę lub inną osobę upoważnioną za faktyczne wykonane usługi na rachunek bankowy, wskazany w decyzji.

§ 6. W przypadku realizacji usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich ze środków Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” lub innego programu zakładającego dofinansowanie lub finansowanie zadania, osoba zobowiązana do ponoszenia opłaty może być z tej opłaty zwolniona całkowicie, a usługi realizowane będą zgodnie z założeniami programu lub projektu.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Podejmując uchwałę w sprawie ustalenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, powinno określić się wszystkie wymienione w powyższym przepisie elementy, tj.:

- szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze,
- szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za usługi opiekuńcze,
- tryb pobierania tych opłat.

Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w uchwale, określa się także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług. Stąd w podejmowanej uchwale należy uregulować następujące kwestie:

- szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich,
- wymiar i zakres usług sąsiedzkich,
- sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Przywołane przepisy art. 50 ust. 6a ustawy zostały wprowadzone do ustawy o pomocy społecznej mocą art. 1 pkt 11 lit. d ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693), która weszła w życie w dniu 1 listopada 2023 r.

W przypadku realizacji przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, rada gminy w uchwale określającej szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze (w tym także świadczone w formie usług sąsiedzkich) i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi) oraz szczegółowe warunki zwolnienia od opłat i tryb ich pobierania, określa także dodatkowo szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich.

Przedmiotowa uchwała została dostosowana do obowiązujących przepisów, z uwzględnieniem usług sąsiedzkich, a także ujednoliceniem dotychczasowych przepisów, jednocześnie pozostawia się na dotychczasowym poziomie jednostkowy koszt świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz minimalny poziom dochodu, od którego będzie obliczana wysokość odpłatności za usługi. Uchwała uwzględnia potrzeby mieszkańców, osób i rodzin korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy.

Po udzielonych konsultacjach z Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie proponuje się uchylić uchwałę nr LXI.671.2024 Rady Miasta Ełku z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz sąsiedzkie i zwolnienia od opłat, podejmując nową uchwałę w tej sprawie.